

Kronika obec Vinary okres Hradec králové díl I.

Usnesením místního národního výboru ve Vinarech založena tato kronika.

V dubnu roku 1977 byl zvolen kronikářem pan František Šindelář, důchodce z Janovic č.p. 45, bývalý zaměstnanec celní správy v Meziměstí u Broumova. Dříve než začal na kronice pracovat zemřel.

Až do okupace byl kronikářem ve Vinarech pan Josef Horák z č.p. 43. Zápisy v minulé kronice jsou do roku 1936. Později byly prý zápisy jen připravené. Ty se prý ztratily. Od té doby kronika nebyla vedena. Je uložena na příkaz okresního národního výboru v Hradci Králové v archivu tamtéž. Za okupace psát pravdu bylo životu nebezpečné a psát v duchu okupace se nikdo nesnížil. Kolem roku 1950 žádal odbor kultury okresního národního výboru v Novém Bydžově zápisy do kroniky ručně psané dokumentárním inkoustem i za léta minulá v šesti stejnopisech. To bylo časově příliš náročné. Snad proto se nikdo jako kronikář neobětoval. Od roku 1979 je kronikářem Karel Hubka důchodce, bývalý ředitel základní devítileté školy ve Vinarech. Jako prameny k zápisům do kroniky mi sloužily vzpomínky na události, které jsem prožíval, u nich sám byl a koncepty zápisů, které jsem z pověření obecního úřadu, národního výboru, případně výboru KSČ, dělal. Dále to byly vzpomínky některých účastníků jako Josefa Macury ze Lhoty Smidarské, Jana Jelínka z Kozojídek, Josefa Tyla z Janovic, Vendelína Štiebery z Kozojídek, Bohumila Jelínka z Vinar, Libuše Trejbalové z Vinar a ostatních. Některé písemnosti jsou přiloženy.

Práce s kronikou nebyla snadná. Někdy narážela i na nepochopení a neochotu, ale jsou v ní údaje pravdivé a skutečnosti ověřené. Události, ke kterým chyběly doklady, jsem nezapsal.

Životopis kronikáře: (Hubka Karel)

Narodil jsem se 8. července 1906 v Rané u Hlinska v Čechách jako třetí dítě vesnického kováře. Šest ročníků obecné školy jsem vychodil tamtéž. Druhý a třetí ročník měšťanské školy jsem vychodil ve Vysokém Mýtě. Jednoroční učební kurs ve Skutči. Potom jsem pracoval jako praktikant rok v elektrárně ve Skutči. Na vyšší průmyslovou na Smíchově v Praze jsem pro přílišné mládí nebyl přijat. Rok jsem pracoval s otcem v kovárně. Státní koedukační ústav učitelství v Chrudimi jsem vystudoval v letech 1923-24 až 1926-27. Po maturitě jsem nastoupil v Bardějově. V prosinci 1928 jsem byl povýšen na podporučíka. Od 1. dubna 1929 jsem byl výpomocným učitelem v Chotělicích u Nového Bydžova, potom v Choťovicích za Chlumcem nad Cidlinou. . Od 1. září 1930 jsem nastoupil jako výpomocný učitel ve Vinarech. V roce 1936 jsem se stal řídícím učitelem ve Vinarech, tam také v srpnu 1968 ukončil učitelskou dráhu. Od 1. srpna 1968 do září 1973 jsem pracoval jako vychovatel na ústavu sociální péče pro mládež v Chotělicích.

Za mobilizace roku 1938 jsem nastoupil do Jelšavy na Slovensko a stal se velitelem vojenského útvaru, který odstupoval Rožnovu a část okresu hoskyovskému Maďarsku. Do prosince 1938 jsem byl s tímto útvarem na demarkační čáře ve Velké Polomě 27 km jižně Dobšiny. V prosinci demobilizován se vrátil do Vinar.

V květnu 1945 jsem se stal předsedou revolučního národního výboru ve Vinarech. Při místním národním výboru jsem pracoval v různých funkcích. Od voleb v roce 1960 jako neuvolněný předseda do roku 1964, potom tajemník do voleb roku 1976.

Od května 1945 jsem byl členem okresního výboru svazu zaměstnanců školství a osvěty v Novém Bydžově, předsedou nalézací a trestní komise pro učitele, v letech 1948 – 1950 soudcem z lidu pro řízení podle „Velkého dekretu presidenta republiky proti kolaborantům a

zrádcům“. V letech 1956-1960 předsedou komise národního pojištění a členem téže krajské komise v Hradci Králové.

V říjnu 1936 jsem se oženil s Emilií rozenou Poláčkovou, učitelkou. Dcera Jaroslava provdaná Novotná je profesorkou matematiky a fyziky na střední průmyslové škole stavební v Náchodě. Syn Libor je ženský lékař – ředitel polikliniky v Přelouči.

Škola prodělala řadu změn. Nejdříve to byla „Obecná škola“ s 8 postupnými ročníky. V I. Třídě byli 1. až 3. ročníku, ve II. Třídě 4. až 8. postupového ročníku. Někteří odcházeli do měšťanky, která nebyla povinná. Za okupace to byla „Vltavská škola – obecná škola“. Musel jsem udělat zkoušku z německého jazyka, abych směl dál vyučovat. Do měšťanky byla přijímána jen třetina žáků z 5. ročníku. Po revoluci to byla „Národní škola“. Do Smidar odešli povinně všichni žáci 6. roku školní docházky.

Později to byla „Základní devítiletá škola (1. až 5. ročníku)“. Počet žáků velmi klesl a škola se stala jednotřídní. Bližší data jsou ve „Školní kronice“.

Ředitel jednotřídní „Základní devítileté školy“ jsem byl do 31. července 1968. Po několik roků jsem pracoval v ovocnářské skupině JZD s vedoucím Vratislavem Boudyšem z Janovic, poslední dvě léta s Františkem Krausem ze Lhoty Smidarské.

Koncem února roku 1983 jsme se přestěhovali do Náchoda, kde jsme dostali bytovku. Od 21. března 1983 jsem pracoval jako lektor českého jazyka u občanů vietnamské národnosti na Hvězdě u Police nad Metují, Novém Městě nad Metují a Červeném Kostelci.

Přestěhováním jsem musel skončit s kronikou, protože mi chybí denní spojení s obcí. Není možné nyní pravdivě popsat veškeré dění v obci.

Přeji svému pokračovateli úspěch a pochopení v další práci s kronikou.

Popis obce:

Vinary se rozkládají při silnici 280 vedoucí východozápadním směrem ze Smidar do Kopidlna. Střed obce je necelé 4 km od Smidar. Jsou v nadmořské výšce 256 m. Obec je v mírném údolí k jihu otevřeném. Od severu je chráněná návrším s nejvyšším bodem Homolkou 284 m nad mořem, od východu Vlčí hůrkou – asi před 70 léty zalesněnou smíšeným lesem – smrk, borovice, modřín, jedle, bříza, olše, dub, jeřáb, trnka. Byla to nejméně úrodná část katastru 282 m nad mořem. Uprostřed obce rybník Návesník – po zřízení panelových hrází asi před 18 léty – 66 arů veliký. Za teplých letních dní velmi navštěvovaný koupajícími se až z dalekého okolí – v zimě středisko hokeje. Za vsí pod strání je rybníček Navrátelek asi 3 ary vodní plochy. Východně od obce při silnici jsou dvě asi sto roků staré lípy – místní pojmenování „U Donáta“, jižně v lukách starý dub. Stromy chráněny „Památkáři“. V zimě jsou strání navštěvovány četnými lyžaři a sánkaři.

Nejj jižnější část obce se jmenuje ve „Familiji“, východně od rybníka je „Kopeček“, severně „U transformátoru“ a „Na kopečku“. Za obcí na druhé straně „Strání“ je údolí nazývané: „V neckách“, částečně zalesněné asi před 40 léty.

Obec je ve východočeském kraji, v okrese Hradec Králové 40 km na východ vzdáleném. Nejbližší město je Nový Bydžov 10 km východojihovýchodně. Železniční stanice jsou Smidary 5 km východně. Nejbližší části Vinar Kozojídky 1,5 km západně, Lhota Smidarská 2 km na východ a Janovice necelé 3 km jižně.

Pošta je ve Smidarech. Ve Vinarech je veřejná telefonní stanice v č.p. 71 u Notných, na místním národním výboru č.p. 24 a v jednotném zemědělském družstvu nazývaném „Na hradě“, při silnici do Nového Bydžova asi 200 m jižně od východního okraje vesnice, v mateřské škole je telefon.

Vinary mají smíšenou prodejnu 018, postavenou v letech 1969 v akci s nákladem 220 000 Kč. Na východním okraji Vinar je „Pohostinství“, závod veřejného stravování „ZVS“ 688 při silnici do Smidarské Lhoty postavené v letech 1975-76 v akci Z nákladem 940 000 Kčs.

Zdravotní středisko je ve Smidarech pro dospělé i děti a nastávající maminky.

Veřejnou dopravu zajišťuje autobusová linka Nový Bydžov – Kopidlno přes Smidary 5x denně. V neděli nejezdí!

Hlavní plodinou je pšenice, ječmen, cukrovka, málo žita na siláž, oves, jetel a vojtěška – lucen. Ze zeleniny to jsou okurky, kořenová petržel, květák a kapusta.

Ovocné stromy a keře hlavně jabloně a třešně, méně hrušně a švestky, málo ořechů, meruněk a u obytných domů réva vinná. Za obcí západně vpravo od silnice asi 1 ha vinice.

Nad strání červený rybíz a za hostincem rybíz černý. U silnice je vysázen menší počet stromků jeřábu jedlého náhradou za přestárlé švestky a jabloně. Na okrasných zahrádkách jsou četné růže a šeřík.

Zvířena: Živočišná výroba je založena na pěstování hovězího dobytka – dojnic pro mléko a vepřů pro chovatelské účely. V chovu vepřů dosahují pravidelně Jorové z č.p. 54, 88 a 17 vynikajících výsledků na aukcích. Ostatní družstevníci chovají vepře pro maso. Několik má ovce pro vlnu – Novotný č.p. 51. Pro potřeby JZD má družstvo 2 koně v č.p. 51. Pro vlastní potěšení má Horák č.p. 77 jednoho koně a Myška č.p. 102 také. Slepice chovají jen družstevníci, husy jen ojedinele a kachny a kozy také. Králíků je větší počet pro vlastní potřebu.

V polích žije větší počet bažantů, méně zajíců a polních králíků a jen ojedinele koroptve. Také srnčí zvěř je často vidět. Zřídkakdy se najde v polích stopa černé zvěře. Lišky, kuny, tchoři a ondatry jsou v revíru myslivců dost časté. Z 8. na 9. květen 1980 labutě odletěly. Snad neměly kde zahnízdit, snad velký zájem psů o ně v noci je vyhnal?

Podnebí je mírné. V posledních letech bylo jen několik horkých dní. Skoro pravidelně bývá chladné a mokré jaro, mírné léto, suchý podzim a neočekávaně brzy mrazy bez sněhu, zima cekem mírná. Nejčastěji vane západní vítr, méně východní a severní chladný a jižní nejméně.

Vzhled obce:

Počet domů 83 z toho 1 prodejna, 3 bytovky o 6 bytech, 1 pohostinství, 1 čekárna ČSAD, 1 mateřská škola, 1 správní budova jednotného zemědělského družstva, budova místního národního výboru – kde je místní lidová knihovna a jednateleství spořitelny – a 1 protipožární zbrojnice, 4 chaty.

Stavby jsou většinou z cihel, střechy z tašek, jen pohostinství a prodejna mají střechy rovné. Nejstarší budovy č.p. 10, 37, 39, 41, 65 a 83, č.p. 29, 65, 83 jen ze dřeva, případně nepálených cihel.

Význačné budovy v obci:

Mateřská škola

Uprostřed vesnice stojí jednopatrová budova jednotřídní mateřské školy, původně jednotřídní obecná škola, postavená roku 1877. V roce 1883 byla přestavěna na dvou třídní. V letech 1938-39 přebudována na jednopatrovou se dvěma učebnami a kabinetem v prvním poschodí nákladem 242 000 Kčs se subvencí zemského úřadu v Praze ve výši 50 000. V létě 1975 přebudována na jednotřídní mateřskou školu nákladem 550 000 Kčs stavební četou jednotného zemědělského družstva vedenou p. Františkem Mockem z Kozojídek.

Národní výbor

Severně od silnice je budova místního národního výboru postavená roku 1938 spořitelnou pro sběrnou vkladů – jednateleství – tehdy Kampeličkou. V roce 1962 převodem kmenového jmění získána pro místní národní výbor od spořitelny v Hradci Králové. Rekonstrukce elektrického osvětlení – akumulčního vytápění provedena v roce 1979.

Administrativní budova JZD

Při silnici do Nového Bydžova byla postavena roku 1971 nákladem 750 000 Kčs. Ostatní provozní budovy, jako dílny, sklady, garáže, přistavovány postupně.

Prodejna a pohostinství

Postavena v letech 1969-71 v akci „Z“ nákladem 220 000 Kčs. Rovněž tak postaven „Závod veřejného stravování – Pohostinství“ nákladem 940 000 Kčs v akci „Z“ v letech 1975-76.

Socha Panny Marie

Uprostřed vesnice naproti mateřské škole je železná ozdobná zahrádka se sochou „Panny Marie“ postavenou roku 1893 Josefem Ouzkým z č.p. 47. Místo je pojmenováno „U matičky“. Staří pamětníci říkali, že je to na odčinění hříchu, kterého se prý dopustil stavitel sochy při pytláctví v mládí, zastřelením panského hajného.

U Křížka

Na východní straně rybníka Návesníka je místo „U křížka“, plot je stejný, se sochou z roku 1781 a obnovenou roku 1893.

Hospoda

Hospoda č.p.1, stará, ze dřeva a nepálených cihel, se zděným sálem z roku 1912 postaveným, je demolována.

Obyvatelstvo

koncem roku 1979:

Počet obyvatel 223, mužů 112, žen 111.

Do	1 roku stáří	4 muži	2 ženy
	3	7	1
	6	6	3
	15	15	17
	18	3	5
	60	53	61
	70	11	9
	80	9	11
	90	3	2
Nad	90	0	1

Důchodci 22 mužů 33 žen

Invalidní 5 3

Svobodní 4 6

Vdovci 2 15

Rozvedení 0 1

Druh a družka ve společné domácnosti 3.

Trvale zaměstnaní – je zaměstnáno 70 osob, z toho 39 mužů a 31 žen, v průmyslu 20, z toho 9 mužů a 11 žen, ve službách 5 mužů a 9 žen.

Politický a veřejný život:

Správa obce:

Od voleb v listopadu roku 1976 je ve Vinarech místní národní výbor v tomto složení:

Josef Tyl	– uvolněný předseda	– Janovice č.p. 9
Bohumil Jelínek	– místopředseda	– Vinary č.p. 33
Josef Holman	– tajemník	– Kozojídky č.p. 17
Karel Hubka	– člen rady	– Vinary č.p. 70
Josef Kohout	– člen rady	– Kozojídky č.p. 13
Miroslav Erban	– člen rady	– Lhota Smidarská
Jaroslav Rychtera	– člen rady	– Janovice č.p. 27
Jaroslava Macurová	– poslanec	– Lhota Smidarská
Petr Soukup	– poslanec	– Lhota Smidarská

Vendelín Štiebera	– poslanec	– Kozojídky
Květa Obešlová	– poslanec	– Vinary č.p. 69
Jarmila Košátková	– poslanec	– Vinary č.p. 14
Miroslav Kozák	– poslanec	– Vinary č.p. 45
Rudolf Schovánek	– poslanec	– Janovice č.p. 17
Vratislav Boudyš	– poslanec	– Janovice č.p. 61

Úřední hodiny jsou v pondělí až pátek dopoledne. Rada zasedá obvykle dvakrát za měsíc vždy v úterý od 18 hodiny – administrativní pracovnice pí Jana Kozáková č.p. 45.

Komise finanční:

Bohumil Jelínek – předseda – Vinary č.p. 33
 Ladislav Koucký – tajemník – Lhota Smidarská
 Jaroslava Macurová – člen – Lhota Smidarská
 Jaroslav Rychtera – člen – Janovice
 Miloslava Špinková – člen – Vinary č.p. 60
 Irena Matysová – člen – Vinary č.p. 21
 Jana Kozáková – člen – Vinary č.p. 45

Komise pro ochranu veřejného pořádku:

Vendelín Štiebera – předseda – příslušník VB
 Josef Holman – tajemník
 Josef Tyl – člen
 Květa Obešlová – člen – Vinary č.p. 29 PSVB
 Miroslav Macura – člen – Lhota Smidarská PSVB
 Komise pro výstavbu:
 Josef Kohout – předseda
 František Myška – tajemník – Vinary č.p. 20
 Vlasta Boudyš – člen – Janovice
 Rudolf Schovánek – člen – Janovice
 Jaroslava Macurová – člen – Lhota Smidarská
 Bohumil Obešlo – člen – Vinary č.p. 95
 Valtr Šimůnek – člen – Vinary č.p. 44

Školská a kulturní komise: ŠKK

Karel Hubka – předseda
 Věra Černá – tajemník – Vinary č.p. 6
 Miroslav Kozák – člen
 Marie Myšková – člen – Vinary č.p. 3
 Vlasta Boudyš – člen – Janovice

Sbor pro občanské záležitosti SPOZ:

Karel Hubka – předseda
 Josef Tyl – tajemník
 Jan Jelínek – člen – Kozojídky č.p. 36
 Ladislav Koucký – ml. – člen
 Miroslav Erban – člen
 Vlasta Samková – člen – Janovice č.p. 56

Občanský výbor OV

Josef Špinka – 1943 – Vinary 60 – za SPO – předseda
 Karel Hubka – 1906 – Vinary 70 – za DV Jednota – místopředseda
 Irena Matysová – 1942 – Vinary 21 – za ČSŽ, SDR – tajemník
 Bohumil Obešlo – 1933 – Vinary 95 – za SPO – člen

Marie Rišková – 1942 – Vinary 104 – za ČSŽ – člen
Jiří Myška – 1930 – Vinary 3 – za SPO – člen
Jaroslav Jor – 1926 – Vinary 17 – za SPO – člen

Jednota Československé požární ochrany:

má 32 členy z toho 1 žena –

Bohuslav Novotný – 1917 – důchodce – Vinary 71 – předseda
Josef Rajm – 1950 – Vinary 38 – JZD – místopředseda
Josef Špinka – 1943 – Vinary 60 – JZD, velitel
Stanislav Záveský – 1911 – důchodce – Vinary 5 – jednatel
Vratislav Horák – 1935 – JZD – Vinary 2 – pokladník
František Myška – 1928 – JZD – Vinary 20 – referent politické výchovy
Miroslav Kozák – 1950 – JZD – Vinary 45 – referent prevence
Bohumil Obešlo -1933 – JZD – Vinary 95 – referent organizační
Ladislav Brodský – 1926 – JZD – Vinary 91 – referent mater.- technický
Rudolf Novotný – 1606 – důchodce – Vinary 51 – referent CO
Jaromír Jelínek – 1956 – strojbal – Vinary 27 – ref. Mládeže
Jiří Myška – 1930 – JZD – Vinary 3 – revizor účtů
Jaroslav Jor – 1926 – JZD – Vinary 17 – revizor účtů
Od roku 1981 je předsedou Josef Rajm – 1950.

Lidová myslivecká společnost:

má 23 členy –

Předsedou je Bohumil Jelínek – 1915 – Vinary 33,
Jednatel Ladislav Erban – Hradec Králové,
Hospodářem František Černý – 1935 – JZD – Vinary 6,
Finanční Miloslav Kozák – 1922 – JZD – Vinary 29,
Kulturní Václav Musil – 1934 – ČSAD – Vinary 25.

Jednota-spotřební družstvo:

má 113 členů, dohlížecí výbor tvoří 5 členů –

Karel Hubka – 1906 – důchodce – Vinary 70 – předseda,
Milada Nezkusilová – 1905 – Vinary 39 – místopředseda,
Libuše Trejbalová – 1930 – JZD – Vinary 29 – člen,
Jaroslav Musil – 1919 – JZD – Vinary 31 – člen.

Český Červený kříž:

má 102 členy i s Kozojídkami –

Květa Obešlová – 1920 – důchodce – Vinary 69 – předseda
Vlasta Mocková – 1920 – důchodce – Kozojídky – místopředseda
Emilie Hubková -1911 – důchodce – Vinary 70 – jednatel
Marie Musilová – 1934 – tovární dělnice – Vinary 25 – pokladník
Milada Nezkusilová – 1905 – důchodce – Vinary 39 – hospodář

Český svaz žen:

Miloslava Špinková – 1944 – předseda – JZD
Jana Kozáková – 1957 – tajemnice – MNV
Hana Myšková – 1947 – pokladní – JZD
Marie Horáková – 1948 - člen – SDP
Anna Horáková – 1948 – člen – Eram
Libuše Jorová – 1945 – člen – JZD
Marie Obešlová – 1940 – člen – JZD
V roce 1981 v březnu má 65 členek.

Vesnická organizace

Komunistické strany Československa:

má 24 členů

Bohumil Jelínek – předseda

Jan Jelínek – člen – zapisovatel

Věra Černá – člen

Od jara 1980 je předsedou ing. René Matys a zapisovatelem K. Hubka. Věra Černá není ve výboru.

Místní výbor národní fronty = MVNF

V březnu 1977 byl ustaven místní výbor Národní fronty ve Vinarech v tomto složení, když dosavadní předseda pan František Černý – člen JZD z Vinar č.p. 6 – odstoupil.

Karel Hubka – předseda

Bohumil Jelínek – místopředseda

Zdeňka Spejchalová – jednatelka

Josef Tyl – pokladník

Věra Hlaváčková – člen

František Černý – člen

Marie Mocková – člen

Jaromír Jelínek – člen

Miroslav Macura – člen

Počet členů předsednictva 9

Počet členů pléna 19

Stav k 30. 3. 1977

Zastoupeny jsou všechny složky ve sloučené obci Vinary – Kozojídky – Lhota Smidarská – Janovice.

Rok 1979

Počasí v roce 1979

Až do vánoc roku 1978 byla zima neobvykle mírná. Ještě 29. prosince bylo 10° nad nulou – byl to pátek – v sobotu déšť a 12°. 31. prosince odpoledne svítilo slunce. K večeru déšť, později poprašek sněhu. V neděli 1. ledna 1979 dopoledne déšť – odpoledne svítilo slunce, ve 20 hodin 17° pod nulou a sníh. 2. ledna 1979 – 12°. Omezen provoz. Vyhlášen 16. stupeň ve spotřebě elektrického proudu. 4.1. – 10. v pátek 5.6. – 17°. Školní prázdniny 8.1. byly nejdříve prodlouženy do 12., později do 29. ledna pro všechny školy. Odvolány školní autobusy. Omezena dodávka elektrického proudu. Jen životně a státně důležité provozy pracují. Televize – jen první program – vysílá od 20. hodiny, v sobotu a v neděli od 18. hodiny. Elektrárna ve Chvaleticích je nedostatečně předzásobena uhlím po Labi. Je zřízen „uhelný most“ ze Stéblové do Chvaletic.auta ve dne v noci dovážejí uhlí. Na Labi bourá říční ledoborec z NDR led a uvolňuje zamrzlé lodi s uhlím pro Chvaletice. Během roku přinášely noviny zprávy, že odpovědní pracovníci podcenili předzásobení elektráren uhlím. Teprve v únoru se mrazy zmírnily na – 10° až 12°C. Dne 12. února k ránu velký příval sněhu, oteplení na 0°C. a vichřice. Později se teplota pohybovala v rozmezí + 1° až 4°C.

Jaro přišlo později a bylo chladné a deštivé. I léto bylo chladné.

Brzy na podzim nastala chladna a deště. Na silnicích bylo mnoho bláta. Velmi obtížně se sklízela cukrovka. Podle odhadu družstevníků zůstalo na poli na 1 ha až 100 q v zemi nesklizené.

Výsledky hospodaření

Jednotného zemědělského družstva Vítězná cesta v Hlušicích se sídlem ve Vinarech v roce 1979. Zpráva vedoucí ekonomky s. Ireny Matysové na členské schůzi VOKSČ a pléna MNV ve Vinarech 17.12.1979. Obilí o půl milionu nižší tržba proti plánované, petržel: plán 1,7 mil., skutečnost 200 000 Kč, cukrovka – plán 430 q z ha – skutečnost 371 q. Maso! Na plán 100 Kčs tržby 75 Kčs náklady. Plánovaný zisk 6 mil. Kčs skutečnost 2,5 mil.. Jen okurky se vyvedly. Plánovaná tržba 700 000 Kčs – skutečnost 990 000 Kčs.

Počet členů JZD k 31.12.1979:

Vinary 125

Kozojídky 58

Lhota Smidarská 59

Janovice 51

Celkem 293

Ovocnářství ve Vinarech

Až do založení JZD bylo pěstování ovoce roztrženo v jednotlivých sadech soukromě hospodařících zemědělců. Výkup přijížděl do obce a načesané ovoce vykupoval a nakládal do auta na prostranství před č.p. 83 p. Karla Hladíka. Ovocné sady byly obyčejně za hospodářským stavením – za stodolou – a většinou jim nebyla věnována potřebná péče. Někde chyběly odborné znalosti, jinde záliba v ovocnáření, případně i potřebný čas, kde nebyl dostatek pracovních sil.

Větší sad – převážně třešně – měl pan Josef Myška č.p. 100 – místní jmenování „Na holikousku“ – severně od „Donáta“ asi 200 m ve výměře asi 1,- ha. Sad je dosud dobře udržován vlastníkem.

Menší sad byl přímo za obcí při silnici do Kozojídek p. Karla Hladíka. Velmi dobře udržovaný – třešně a jablona aj. ve výměře asi 1,- ha. Byl zrušen brzy po založení JZD, protože překážel při hospodářskotechnické úpravě půdy HTÚP. Větší sad byl směrem k Janovicím při polní cestě – jižně od Vinar ve výměře asi 3 ha – převážně jabloně. Byl ale v „ladové kotlině“ a trpěl pozdními mrazy. Patřil p. Vratislavu Horákovi č.p. 2. Byl založen v roce 1942. Zrušen HTÚP. Pod Vlčí hůrkou je dodnes sad p. Josefa Jelínka z č.p. 27 – jabloně a švestky. Založen asi roku 1930 na pozemcích jílovitých, které nebylo možno jinak lépe využít. Dole – směrem k silnici k řepné váze je pod Vlčí hůrkou Šimůnkův sad č.p. 44. Obecní sady jsou v péči JZD. Za č.p. 38 Rajm Josef, st., č.p. 77 Horák Jaroslav, st., Forman Václav č.p. 41, Košátko Oldřich č.p. 42, Dejl František č.p. 37, byly sady v celku v péči JZD na podzim 1981 zrušeny a přeměněny v ornou půdu na jaře 1982. Nepřístupné části vráceny původním vlastníkům nebo propůjčeny zájemcům. Rozvoj ovocnářství začal po sloučení JZD a vzniku JZD Třetí pětiletka, kdy se sloučila JZD Janovice, Kozojídky, Lhota Smidarská s Vinary v celek více jak 1000 ha. Vedoucím ovocnářské skupiny se stal pan Vratislav Boudyš z Janovic č.p. 3 a získal přízvisko „Procha“. V roce 1962 převzalo JZD stromořadí kolem silnice č. 280 od Lhoty Smidarské na hranice okresu za Kozojídkami, silnice z Vinar k řepné váze, z Janovic do Lhoty Smidarské. Bylo to 1619 stromů – 839 jabloní, 234 hrušně, 264 třešně a 228 švestek.

Nad velkou strání, za č.p. 65 a č.p. 55 byla v roce 1960 vysázena rybízovna ve výměře 1,60 ha a to Holandský červený, Třešnový, Fayův červený. Velmi dobře vyrostla a dávala řadu let pěkné výdělků česáčům – ženám a dětem. Zrušena byla v letech 1981 – 82. Škoda jí! Za nynějším Pohostinstvím č.p. 53 vysázen černý rybíz ve výměře 0,50 ha (Karlštejnský, silwergüther a Holandský černý). Není pravidelně úrodný. Je prý napaden nějakým virem. Je určen k vytrhání a zrušení i když pozemek nejde začlenit do lánu JZD. V létě 1982 skoro nesklizen – zarostlý a nekultivovaný. V Janovicích, před bývalou školou přes silnici jihozápadně je 0,30 ha černého rybízu a mezi domky p. Vr. Boudyše a p. Hloucala je 0,85 ha

červeného rybízu. V létě 1982 natrháno tam skoro 20,- q a větší část vykoupěna ve „špáncích“ v ceně 6,50 Kčs za 1 kg.

V Kozojídkách je rybíz na 0,25 ha. Další ovocné sady jsou ve Lhotě Smidarské – bývalý sad Rodrův = Erbanův, Bendákův a Vlachův ve výměře 2,- ha – bývalá drůbežárna, západně od Erbana Václava u silnice 280 je 0,35 ha, severně od Boučkovy vily asi 0,20 ha. V Kozojídkách bývalý sad Němečků, později drůbežárna 1,15 ha. V Janovicích bývalá drůbežárna a 0,70 ha, Karáskův sad u lesíka 0,09 ha. K tomu alej u polní cesty do Karáskova lesa – převážně hrušky.

Počet stromů v péči ovocnářské skupiny – stav k 1.9.1980:

1502 jabloní 487 hrušní 596 třešní 454 švestky 60 višňi
77 ořechů vlašských

Celkem 3176 stromů.

Rybíz červený 4590 keřů

Rybíz černý 1605 keřů

Celkem 6195 keřů.

Sběrna ovoce v č.p. 26 B. Myška. Až do roku 1981 vykupoval všechno ovoce i zeleninu pro OZ Nový Bydžov. Od roku 1982 vykupuje jen od soukromníků, družstevní ovoce se dává do statku v Janovicích. Tam ve stodole se skladuje a třídí ostatní ovoce a odváží do Fruty Nové Město nad Met., Černožic, Chrasti u Chrudimě a jinam, podle dispozice podniku.

Výnosy a tržby za ovoce pro JZD:

Na počátku ovocnaření byly nízké, kolem 20 000 Kčs ročně.

V roce 1978:

Jablka	549,80 q	za 81 222,70 Kčs
Hrušky	60,34 q	za 14 503, 50 Kčs
Švestky	13,65 q	za 2 519,40 Kčs
Třešně	63,83 q	za 40 484,60 Kčs
Rybíz	259,79 q	za 152 420 Kčs
Ořechy vlašské	0,52 q	za 676 Kčs
Celkem	947,93 q	za 291 826,20 Kčs

Rok 1980:

Třešně	28,37 q	za 16 352,50 Kčs
Hrušky	68,53 q	za 16 551,20 Kčs
Jablka	756,11 q	za 108 910,80 Kčs
Švestky	95,50 q	za 20 829,80 Kčs
Rybíz	2 459,75 q	za 144,862,60 Kčs
Celkem	3 408,26 q	za 307 506,10 Kčs

Rok 1981:

Rybíz	12 918,17 q	za 83 737,65 Kčs
Hrušky	261,60 q	za 54 621,90 Kčs
Švestky	5,64 q	za 1 518,80 Kčs
Jablka	178,69 q	za 28 359,70 Kčs
Celkem	575,11 q	za 168 238,05 Kčs

Neúroda třešní – na jaře zmrzly. V roce 1962 tržba za ovoce 84 000 Kčs, v roce 1976 Kčs 380 000,-.

Podle dlouhodobého ekonomy Karla Vacka JZD „Třetí pětiletka“, činí náklady 28-30% tržeb za ovoce ročně.

Ovocnářská skupina v posledních létech má tyto pracovníky:

Vratislav Boudyš z Janovic,

Josef Jánský z Kozojídek,

Jan Smejkal z Janovic,
Bohumil Jelínek z Vinar,
Karel Hubka z Vinar,
Ladislav Žilka z Vinar.

Na jaře 1982 při česání třešňů brigádníci Josef Pavlásek z Kozojídek a Jaroslav Lubas ze Smidar. Prvních šest jsou důchodci ve věku 61 až 76 let. Od jara 1982 je vedoucím pan František Kraus ze Smidarské Lhoty.

Druhy – jabloně:

Blenheimská reneta, Boikovo, Boskopská, Groncelská, Hladíkovo, přeurodné, James Griewa, Jonatán, Malinové hornokrajské, Ontario, Starking, Strámka, Vilémovo, Zvonkové, Baumanova reneta, Průsvitné letní = Skleněná žlutá, Studničné, Matčino.

Druhy hrušky:

Solanky, Červencová, Klapova máslná, Pařížanka, Madame do Wertha aj.

Druhy třešně:

Karešova, Kašlanka, Laucrmannova, Gemensdorfská, Těchlovická aj.

Vinice ve Vinarech

Za posledním domem ve Vinarech směrem ke Kozojídkám, severně od silnice č. 280 byla založena roku 1978 vinice ve výměře 120 arů – osázená plocha 100 arů. Jsou tam druhy, které doporučili vinaři – odborníci – z Jižní Moravy: Portugalské modré, Svatovavřínecká, Mutler Thurgau, Irsek Olivek. Pozemek je pečlivě oplocen a obdáván.

Sklizeň v roce 1979 byla malá, roku 1980 zanedbatelná, roku 1981 révu značně poškodily jarní mrazy, 21.4.-3°. Ale roku 1982 se ukazuje velmi slibně. Podle odhadu 50,- q hroznů.

Celý pokus vede pan František Černý – č.p. 6. Je nepochopitelné s jakými překážkami začínal nový ovocnář JZD František Kraus ze Lhoty Smidarské. Podle zpráv účastníků schůze představenstva JZD se projednával návrh likvidace ovocných sadů a vrácení ovocných stromů u silnic silnicím. Zvítězil zdravý rozum a znalosti výnosnosti ovocnářství JZD u členů představenstva a návrh padl. Vždyť rybíz a ovoce přináší ročně do pokladny JZD kolem 400 tisíc Kčs. Hrubé tržby při ověřených nákladech 25-35% nehledě k ochraně životního prostředí a zeleně kolem nás.

Tyto úspěchy jsou výsledkem obětavé práce těch, kteří s láskou a pochopením v ovocnaření poctivě a obětavě pracují a pracovali bez výmluv na častou nepřízeň počasí.

Plesy a dětské karnevaly

Zima roku 1980 byla jako každoročně ve znamení plesů Požárníků, Myslivců a Dětského karnevalu. Již řadu let jsou tyto akce pořádány v Kulturním domě v Kozojídkách. Pečuje o něj JZD a jeho nákladem byl opraven a vybudováno pěkné příslušenství i sociální zařízení aj. Je to jediná vhodná budova ve sloučené obci Vinary, kterou MNV předal JZD, protože sám neměl dostatek prostředků na opravu a údržbu.

Po několik roků – vždy přede žněmi tam bývá hodnocení vzorků pšenice, které vypěstuje JZD. Jedná se o mnohožiletskou pšenici různých druhů a hodnocení porostů provádějí agronomové z „České republiky“ a bývá jich 250 až 300. Místnosti i okolí pro parkování vozidel vyhovují.

Z činnosti pro občanské záležitosti v roce 1980:

Tak 2. února to byla „Zlatá svatba“ manželů Ondráčkových z Janovic, 20. února 80. narozeniny Josefa Draštíka z Janovic, 10. května „Vítání občánků“ ve Vinarech – 6 dětí, 13 července „Beseda „důchodci“, účastnilo se jí 66 důchodců. Kromě toho se rozloučil se zesnulými: 3. února s Josefem Nezkusilem z Vinar č.p. 10 – v obřadní síni v Kuklenách – 24. září s Františkem Šádkem z Kozojídek na hřbitově ve Žlunicích – 22.11. s jeho manželkou Boženou Šádkovou tamtéž, 24.11. s Helenou Obešlovou z Vinar č.p. 69, která zemřela ve

věku 93 let. Smutečními ročníky našeho SPOZu jsou Josef Tyl z Janovic a Jan Jelínek z Kozojídek.

Změny ve Vinarech

10. března 1980 začali studnaři hloubit studni pro novou bytovku na bývalé Košátkově louce jižně od školy, asi 10 m hlubokou.

13. března nový betonový sloup pro elektrické vedení před č.p.1 – bývalou Brožovou hospodou, protože tato je určena k demolici. Stavební materiál koupil a demolici provádí Jaromír Jelínek z Vinar č.p. 27.

V květnu se buduje ochranná zeď u Brodských č.p. 92 na ochranu proti případným záplavám s polí severně od silnice 280 směrem k „Donátu“. Na jaře a v létě se pokládá nová kanalizace před bývalou Košátkovu louku až ke strouze mezi Josefem Myškou č.p. 100 a Josefem Šormou č.p. 107. Je to další akce, která má zamezit zaplavení východní části Vinar č.p.: 92, 52, 25, 26, 27, 51, 33 aj.

Rok 1980

Počasí roku 1980

Zima byla celkem mírná jen 13. ledna bylo – 18°C a slunce, 14. – 19°C, 15. – 16°C. Potom oteplení na – 6°C, 16.1. Ale 17.1. bylo v 6 hodin ráno – 6°C, v 8 hodin – 12°C a svítilo slunce, později jen – 8°C. Ve čtvrtek 31. ledna byl nejteplejší den této zimy +3°C v 6 hodin ráno, déšť, tání, ve 12 hodin + 5°C.

Zato jaro bylo studené a mokré. Řepa – cukrovka – v březnu setá – zmrzla. 3. a 4. bylo – 5°C a 5. – 8°C. Od 17. do 22. trvale mrazy – nejvíce 21., kdy bylo – 5°C. Podruhé setá v Hlušicích ze 160 ha zaoráno více jak 40 %. Zbylá – nezaoraná – vyjednocena teprve 6. června a další se jednotí. Již po několik roků na ní pracují brigádnice – Slovenky – z okresu Čadca. I réva vinná byla mrazy značně poškozena.

28.7.1980 udeřil blesk do stodoly Václava Jora č.p. 54 kolem 20. hodiny. Díky rychlému a pohotovému zásahu místních požárníků shořela jen lomenice. Přijeli i požárníci z Nového Bydžova, ale nemuseli zasahovat. Ve středu 30. července po 16. hodiny se přihnala prudká bouře. Přival vody protrhl hráz Navrátilka. Voda v Návesníku vystoupila přes hráz a kolem 21. hodiny byla na trávníku asi 1,50 m od železného plotu „U matičky“ před školou. Ani léto nebylo příznivé. Bylo chladno a často přšelo. Od 13 prosince mrzne. 17.12. – 17°C, 19.12. – 6°C a vánice po celý den. Vánoce mírné -3°C až -6°C, ke konci měsíce trvalá obleva.

Sčítání lidu, domů a bytů k 1. listopadu 1980

za sloučenou obec Vinary

Výměra půdy 1079 ha – z toho Vinary 391, Janovice 231, Kozojídky 173, Lhota Smidarská 284 ha. Bydlící obyvatelstvo r. 1980-582, r. 1970 – 581, r. 1961 – 684.

Domácnosti censové 226 –

Hospodařící 222.

Domy roku 1980 – 237, trvale obydlené 181, rodinné 174, roku 1970 – 202, roku 1961 – 223.

Trvale obydlené byly roku 1980 – 208, roku 1970 – 202, roku 1961 – 227.

Bydlící obyvatelstvo:

celkem 582, z toho muži 276, ženy 306, do 14 let stáří 125, 15 až 59 let muži 145, do 54 ženy 145, nad 60 let muži 64, ženy 103.

Ekonomicky činné celkem 304 – z toho muži 151, ženy 153.

Pracující mimo obec bydliště 120 = 39,5%. Dělníci 82, zaměstnanci 46, členové JZD 170, ostatní 6 – v zemědělství 180 = 59,2%, v průmyslu 50, služby 36, ostatní odvětví 38 osob.

Ekonomicky neaktivní 133, z nich vlastním zdrojem výživy 133.

Trvale obydlené byty a počet občas obydlených bytů 208.

1 obytná místnost 46 – 2 pokoje 60 – 3 pokoje 57 – 4 a více pokojů 45.

Trvale obydlené byty podle stáří:

do roku 1900 a nezjištěno 32 = 15,4% - 1900 až 1945, 85 – 1946 až 1980 91, s vodovodem 160 s koupelnou nebo sprchovým koutem 134 – s ústředním nebo etážovým topením 75.

Obytné místnosti nad 8 m² 535, obytná plocha 9 929 m².

Občas obydlené byty 17.

Prameny:

Statistický lexikon obcí Hradec Králové.

Sčítání prováděli v jednotlivých částech obce:

Janovice – Josef Tyl, předseda MNV

Kozojídky – Josef Holman, tajemník MNV a Josef Kohout, člen rady

Lhota Smidarská – Ladislav Koucký učitel ZŠ ve Smidarech

Vinary – Karel Hubka, člen rady MNV.

Výsledky sčítání se odváděly na MNV v Hlušicích.

Zajímavosti roku 1980

6. dubna se zavádí letní čas – hodiny se posunují o 1 hodinu dopředu 28. září letní čas končí.

Zavádění je odůvodňováno úsporou energie.

Z 8. na 9. května přiletěl pár labutí na rybník Návesník. Těšily se velikému zájmu občanů, kteří je pravidelně krmili. Ale z 18. na 19. labutě odletěly. Neměly kde zahnízdit a v noci je zneklidňovali psi z vesnice.

Na Spartakiádě v Praze cvičili školáci Pavel Horák z č.p. 2, Milan Myška z č.p. 20 a Pavel Špinka z č.p. 60. Student průmyslové školy v Jičíně – Luboš Černý z č.p. 6 – se podle prohlášení svého otce Františka Černého – spadl za Spartakiádu o 6 kg?

Český svaz žen z Vinar uspořádal 8. května autobusový zájezd do Náchoda spojený s prohlídkou družstevních dílen „Sněžky“, Babiččina údolí a zámku v Novém Městě nad Metují. Večer shlédli účastníci zájezdu slavnostní ohňostroj na soutoku Labe s Orlicí v Hradci Králové. Jako každoročně – pořádá se vždy ke dni „Osvobození“ začátkem května slavnostní lampiónový průvod s hudbou k památníku „příchodu Rudé armády“ do Lhoty Smidarské. U památníku recitují školáci vhodné básně, následuje projev k této události – hraje se hymna a Píseň práce. Pan Josef Vršťala z Janovic střílí čestné salvy. Hlavní projev ke květnovým událostem roku 1945 mívá lektor „Socialistické akademie“ z Hradce Králové. K pomníku padlých z první světové války jsou kladeny věnce, následuje „minuta ticha“ a průvod pokračuje za doprovodu dechovky k památníku „Rudé armády“.

21. července se 275 obilnářů z České socialistické republiky sjelo u vzorků množitelské pšenice ve Vinarech. Hodnocení a ostatní bylo v Kulturním domě v Kozojídkách. V červenci uspořádal Kulturní klub při JZD dva zájezdy autobusem na Duklu, spojené se zastávkou na Štrbském plese – prohlídkou bojiště na Dukle – Košic, Ledové jeskyně dobšinské, Dargova, Bánské Bystřice.

Při příjezdu druhého zájezdu do Žiliny cizí předmět rozbil čelní sklo autobusu před řidičem. Díky pochopení ČSAD v Žilině mohli jsme po dvou hodinách pokračovat v cestě. Jako účastník zájezdu byl jsem velmi překvapen změnami v Žilině, Bardějově, Svidníku, Stropkově, Košicích, Rožnově, Bánské Bystřici a celém Slovensku, kde jsem byl v létech 1927-38.

Po celý rok probíhá pod Vlčí hůrkou výstavba odchovny býků.

Připravuje se oprava cesty do Familie, která byla značně poškozena při navážení materiálu na bytovku č.p. 108- budované v létech 1976-78.

V létě proběhlo očkování slepic proti moru. Bylo úspěšné – tablety do vody. Nebývalá úroda jablek končila klepáním a sbíráním jich až 21. listopadu 1980. Výkup odebíral každé množství 1,- Kčs za 1,- kg.

Rok 1981

20. ledna provedla Lidová myslivecká společnost odchyt zajíců na vývoz. Na plán 80 chyceno 75 zajíců.

9. února začaly „Silnice“ práce na cestě do „Familie“ – odklizení ledu z vozovky – jen jeden den. Pro mrazy práce odloženy. Obnoveny byly 24. února a 4. března dokončeny. Hned v létě se projevila nekvalitní práce. Vozovka je místy propadlá s „lavory“. Náklad činil více jak 100 000 Kčs.

13. února – v pátek o 10. hodině byl pohřeb paní Elišky Dejlové č.p. 37. Kostel ve Starém Bydžově zamčen – rakev před vchodem do kostela na zemi. Trapné!

4. března vypukl v č.p. 31 Jaroslava Musila požár. Byl brzy po rychlém zásahu požárníků zlikvidován.

Téhož dne přiletěli první špačci. 6. března byla výroční schůze JZD ve Smidarech v Sokolovně.

Řeky stouply až o 3 – 4 m. 14. března k večeru se ozval zpěv kosa, poprvé letos. 18. března přiletěli rackové. 23. března připravují družstevníci pro setí, ale silné deště 24.3. přípravy zastavily.

1. dubna přeletěly vesnici dvě labutě kolem 16. hodiny. Hned 5. se jich na Návesníku objevilo dopoledne 7. Ráno 8. narazila jedna z nich při vzletu na dráty elektrického vedení nad silnicí mezi č.p. 83 a 71 – spadla na silnici – došla zpět na rybník Návesník. Ostatní se vrátily. Elektrický proud byl vypnut od 19,30 do 21,15, kdy dokončena oprava vedení. 12.4. po 8. hodině labutě odletěly.

2. a 3. dubna seli družstevníci cukrovku. Od 8. dubna kvetou meruňky a od 10. dubna třešně.

28. dubna přivezli předseda MNV Tyl a Josef Němeček autobus pro MNV z Prahy Pankráce. Získán převodem kmenového jmění od ministerstva vnitra. Bude po opravě v dílnách JZD sloužit MNV a jednotlivým složkám NF v obci.

3. května přiletěly vlaštovky a jiříčky. Od 11. května se kultivuje cukrovka. V sobotu odpoledne 23.5. byla okrsková cvičení požárníků.

1. června byla schůze rady MNV – poslední minulého volebního období. Jako poslanci MNV končí Bohumil Jelínek, Jarmila Košátková, Rudolf Schovánek a Jaroslava Macurová. MNV jim poděkoval za vykonanou práci.

2. června 82 bylo poslední plenární zasedání MNV v tomto volebním období. Přednášel na něm PhDr. Panoušek z Hradce Králové na téma „Rodina a děti“. Potom byla beseda s učiteli ZŠ ve Smidarech s ředitelem Josef Draštíkem a Mir. Dřofou.

30. června bylo první zasedání nově zvoleného MNV. Přítomno 15 poslanců, 2 omluveni. ONV zastupoval Pšenička z Hlušic, poslanec ONV. Zvoleny komise pro veřejný pořádek – KVP – a finanční FK.

2. července se konalo hodnocení množitelské pšenice za přítomnosti skoro 300 odborníků české socialistické republiky.

7. července začala sklizeň ozimého ječmene. Je prý přischlý. 1150 q z 22,- ha. 29. července vyjely kombajny na pšenici, protože již druhý den bylo bez deště. V neděli 9. srpna ukončeny žně. Na poli zůstaly jen jarní pšenice, které nebyly zralé. Na ty stačí kombajny místního JZD. Z 26. na 27. září je stanoven konec letního času.

10. října byla brigáda na výkopu příkopu a usazení žlabů u č.p. 52. V listopadu se buduje záchytné zařízení proti povodni u č.p. 3 Jiřího Myšky.

20. října se konalo plenární zasedání MNV v pohostinství. Po něm přednáška ing. Janků z Hradce Králové. „Ekonomika za socialismu v ČSSR a ve světě“. Při této příležitosti předán Oldřichu Košátkovi odznak „Zasloužilý dárcce krve“ za 6 bezpříspěvkových odběrů.

20. listopadu sklízejí družstevnice kořenovou petržel u hlavního skladu JZD – dříve kruhovky u Janovic.

20. listopadu 81 byla výroční členská schůze ČSŽ a volby, které proběhly beze změny za účasti asi 40 členek, předsedy MV NF, MNV a delegátek OV ČSŽ Novákové a Svobodové ze Smidar.

21. listopadu se konala výroční členská schůze MSPO, na které obdrželi „Čestné uznání za dlouholetou práci v požární ochraně“ Václav Forman z č.p. 41, Josef Černý z č.p. 46, František Musil z č.p. 25, Milada Nezkusilová z č.p. 39 a Bohumil Novotný č.p. 71, který je v nemocnici.

18. prosince 81 v rámci akce Hovory s mládeží byla přednáška s diapositivu „Vývoj názorů na vesmír“ velmi odborná a pro většinu těžce pochopitelná.

19. prosinec byl předvánoční hon na zajíce.

20. prosince a další dny se ruší ovocné sady za Rajmovými č.p. 38 a ostatními. Vytrháno 110 ovocných stromů. V téže době zrušena rybízovna na stráni.

20. prosince se přestěhovala rodina Ulčova z bytovky č.p. 108 do bývalého Brožova výměnku č.p. 98. Koupilo jej JZD od ing. Zdeňka Zahrádky z Liberce, manžela O. Brožové. Bylo to dědictví obou Zahrádkových.

Sbor pro občanské záležitosti v roce 1981

V sobotu 2. května blahopřáli členové SPOZu k 97. narozeninám paní Josefě Draštkové z č.p. 75 – nejstarší občance sloučených Vinar. Tato v pátek 22. května do rána zemřela. Rozloučil se s ní na hřbitově ve Starém Bydžově Josef Tyl.

Ve středu 13. května zemřel náhle pan Karel Kraus ze Lhoty Smidarské v nedožitých 82 letech.

V neděli 31. května odpoledne bylo „Vítání občánků“ v pohostinství ve Vinarech – 7 dětí z Vinar a 2 ze Lhoty Smidarské. Před slavností byly velké potíže s úklidem jídelny – místnosti, kde se akce konala. Úklid provedly ženy – brigádnice. Díky jim.

22. června – v pondělí – jsme oslavili 85. narozeniny pana Františka Myšky z č.p. 23. Narodil se 23.6.1896.

V úterý 30. června bylo rozloučení jako každoročně s budoucími školáky v MŠ. Ve čtvrtek 27. srpna jsme se zúčastnili rozloučení s bývalou občankou Vinar č.p. 53 ve Strašnickém krematoriu paní Bohunkou rozenou Draštkovou. V pondělí 30. listopadu se zúčastnil předseda SPZu Karel Hubka slavnostního otevření okresní výstavy na hlavním nádraží v Hradci Králové o činnosti SPZů v okrese.

V neděli 22. listopadu byla „Zlatá svatba“ manželů Josefa a Cecílie Černých č.p. 46 v bytě jmenovaných, účastnili se jí: K. Hubka a Josef Tyl za SPOZ, Josef Holman za MNV, K. Kraus za JZD, Vratislav Horák, ml. Za MSPO, Jana Kozáková a Marie Obešlová za ČSŽ, za ČSČK Karel Hubka. Vhodné básně recitovaly Jitka a Lenka Horáková. Vše bylo pěkné a důstojné.

Volby:

Ve dnech 5. v pátek a 6. v sobotu června 1981 probíhaly volby.

Do Sněmovny lidu Federálního shromáždění – volební obvod č. 69 kandidát NF gen. por. ing. Jaroslav Matyáš, velitel sboru – 48 let –

do Sněmovny národů Federálního shromáždění – volební obvod č. 38 – kandidát Zdena Řídká – 55 let – tajemnice KVČSS Hradce Králové –

do České národní rady – volební obvod č. 101 – kandidát NF Antonín Očenášek – 54 let – předseda JZD Rudá hvězda Králíky –

do Východočeského Krajského národního výboru v Hradci Králové – volební obvod č. 29 – kandidát NF Marie Macurová – 47 let – členka JZD –
do ONV v HK – volební obvod 113 – kandidát NF Josef Pšenička – 60 roků – vedoucí PAM.

Garanti voleb:

za OVKSČ Lukáš Jaromír - PMV
za ONV Dymešová Anežka - ONV
za OVNF Karel Hubka – důchodce

Volební místnosti:

Janovice – bývalá škola
Kozojídky – kulturní dům
Lhota Smidarská – bývalá škola
Vinary – MNV – č.p. 25 – úřadovna spořitelny

Zapsaných voličů:

Janovice 78 – 10 volebních průkazů
Kozojídky 84 – 0 volebních průkazů
Lhota Smidarská 86 – 2 volební průkazy
Vinary 156 – 4 volební průkazy

Celkem 404 – 16 volebních průkazů

Volby začaly v pátek 5. června ve 12. hodin a končily v sobotu ve 14,05 úředně – skutečně v 9,15.V úterý 30. června se konala ustavující schůze MNV ve 20. hodin v jídelně ZVS za přítomnosti zástupce ONV Josefa Pšeničky z Hlušic.

Rada místního národního výboru ve Vinarech:

Předseda – Josef Holman
Místopředseda – Karel Hubka
Tajemník – Josef Tyl
Předseda finanční komise – Miroslav Erban
Předseda KVP – Josef Kohout
Člen – Jaroslav Rychtera
Člen – Zdeňka Spejchalová

Další členové MNV:

Vratislav Boudyš, Miroslav Kozák, Vendula Krausová, Marie Myšková, Květa Obešlová, Hana Schováňková, Petr Soukup, Miloslava Špinková, Vendelín Štiebera, Pavel Trnka.
Od voleb v červnu 1981 má obec neuvolněného předsedu a tajemníka MNV. Úřední hodiny na MNV jsou v úterý a ve čtvrtek od 15 do 18 hodin. Úřadovna MNV je v budově č.p. 24 majetku obce.Finanční agendu obce vede paní Jana Kozáková administrativní pracovnice JZD, jako vedlejší pracovní poměr.

Občanské výbory:

15. září zvolen ve Lhotě Smidarské
Spejchalová Zdeňka – členka JZD předseda – KSČ – poslanec MNV – č.p. 37
Soukup Petr – místopředseda

Erban Miroslav – tajemník

členové Fialka Jan, Trnková Blažena, ing. Vršek Václav, Kraus František.

22. září zvolen ve Vinarech Špinka Josef – předseda – traktorista JZD, Hubka Karel – místopředseda – důchodce, Matysová Irena – tajemník – ekonom JZD, Obešlo Bohumil – člen, Myška Jiří, Jor Jaroslav, Kozák Miroslav.

V Kozojídkách 29. září zvolen Kohout Josef, předseda – inseminační technik, Štiebera Vendelín, místopředseda – člen VB, Šádek František, tajemník – člen JZD,členové Trnka Pavel, Zajíček Josef, Holman Josef, Píša Jaromír.

Janovice 13. října za neobvyklé účasti Tyl Josef, předseda – člen JZD, Rychtera Jaroslav, místopředseda- SDP, Boudyš Vratislav, ml. – tajemník – člen JZD, členové Štoček Bedřich, Šindelářová Marie, Smejkal Ota, Schovánková Hana.

SVAZ socialistické mládeže roku 1981

Základní organizace SSM má 22 členy, z toho 15 je registrováno u ZO SSM ve Vinarech a 7 u jiných, z toho 2 členové jsou t.č. ve výkonu základní vojenské služby. Přijato 5 nových členů. Volby byly 11. dubna 1981.

Vršťala Bohuslav – předseda

Šádková Marcela – místopředseda

Myšková Ilona – kulturní referent

Myška Luděk – tiskový referent

Vítek Josef – sportovní referent

Šádková Ladislava – jednatel

Musilová Jana – hospodář

Spolková místnost je v Kulturním domě v Kozojídkách. Tuto klubovnu si mládež upravila, vymalovala a vhodně vyzdobila.

Od podzimu 1981 pořádá pravidelně „Diskotéku“ spojenou s tancem a společenskými zábavami, na které si zve vhodné soubory, pravidelně v pátek. O akci je vysoký zájem mezi mládeží. V roce 1981 odpracovala mládež 350 brigádnických hodin. Podstatně pomohla na úpravě před č.p. 91 manželů Brodských, kde z pochopitelných důvodů, nejevili občané Vinar zájem o pomoc. Úprava příkopu se uskutečnila jen díky pomoci předsedy a tajemníka MNV.

Jednotné zemědělské družstvo

Vítězná cesta v Hlušicích se sídlem ve Vinarech v roce 1981:

hospodáři na 2 002 ha orné půdy, má 535 členů – z toho 328 trvale pracujících – má 5 kolektivů BSP s 41 členem – 44 byty a 12 ve výstavbě.

Výrobní úkoly roku 1981:

Obiloviny 5 190 tun z 980 ha –

Cukrovka 14 120 tun z 330 ha –

Pícniny 5 090 tun z 690 ha –

Mléko 3 159 l od jedné dojnice –

Maso celkem 385,7 tuny – z toho –vepřové 30 tun, hovězí 353 tuny, drůbeží 314 tun.

Zhodnocení žní 1981 podle ekonomky JZD Ireny Matysové, přednesené na členské schůzi Vesnické organizace KSC ve Vinarech dne 17. srpna 1981.

Průměr:

46,3 q bez jarní pšenice,

47,3 q u pšenice ozimé,

61,1 q u ječmene ozimého,

45,3 q u ječmene jarního,

29,2 q u ovsa.

Produkce rostlinné výroby překročena o 200 000 Kčs, živočišné nesplněna o 401 000 Kčs, mléko nesplněno o 200 000 litrů.

Náklady proti plánu sice nižší, ale proti skutečnosti roku 1980 narostly o 936 000 Kčs.

V investiční výstavbě se dokončuje I. Etapa. Nakoupeno za 475 000 Kčs strojů.

Zásobování ve sloučené obci roku 1981:

Ve sloučené obci jsou 4 prodejny a jedno pohostinství. Prodejnu v Kozojídkách vede paní Miluška Němečková rozená Myšková – maloobchodní obrat Kčs 482 000,- Janovice – vedoucí paní Karásková – MO 628 000,- Lhota Smidarská – vedoucí paní Kaizrová MO

398 000,- Vinary č.p. 13 – vystavěno v akci Z v letech 1969 – 71, vedoucí Ota Tyrychtr MO 987 000 Kčs,- pohostinství – vedoucí Josef Chlíbaek – MO 248 000 Kčs.

V létě roku 1981 se projevil velký nedostatek minerálních vod, zvláště Idy, která je nutná pro občany nemocné cukrovkou – 7 osob a novorozence, protože snad všechny studně v obci mají ve vodě dusičitany a proto voda není pro ně vhodná. Často nebyl toaletní papír. Na podzim se projevil citelný nedostatek pracích prostředků. Bylo nutné zavést evidenci vydaných pracích prostředků, aby se dostalo aspoň minimální množství do každé rodiny. Značné potíže zavinily překotné a nadměrné nákupy některých spotřebitelů.

V létě byla potíž s kvasnicemi – droždím – protože dosavadní výroba v Libáni byla zastavena pro závadnou vodu a převedena do Kolína. Tam nový výrobní postup zavinil droždí páchnoucí a velmi rychle se kazící. I balíčkováného masa, které je již řadu let dodáváno do Vinar, byl nedostatek. Omezen také příděl uženin. V říjnu 1981 došlo ke zdražení benzínu, nafty a minerálních olejů.

Brambory na uskladnění pro zimu 1981 – 82 byly špatné jakosti. I přes pečlivé přebrání po uskladnění hnily a větší měly „mramorování“ uvnitř, na to se přišlo teprve při krájení. Cena Kčs 160,- za 100 kg proti dřívějším Kčs 80,- se platí již několikátý rok.

V nedávno vybudovaném „Pohostinství“ je vedoucím Josef Chlíbaek rodák z Kozojed. Přišel z Hradce Králové. Po začátku byla jeho práce a obsluha vynikající, ale po zřízení jezdeckého klubu ve Vinarech se podstatně změnila. Nedodržoval otvírací dobu, práci při vyvařování obědů pro hosty nevěnoval potřebnou péči, na hosty byl hrubý. Čistota, pořádek a obsluha v pohostinství byla naprosto nevyhovující. I když na MNV sliboval nápravu a zlepšení – sliby nedodržel.

Snížení cen spotřebního zboží od 30. listopadu 1981.

Kultura ve sloučené obci

Brzy po založení JZD vznikl Kulturní klub s úkolem převzít kulturní činnost ve sloučené obci. Jeho činnost je datována z kulturního fondu JZD. Prvním předsedou se stal pan Josef Tyl, předseda MNV. Soustavně organizoval zájezdy na vhodné podniky jako návštěvy výstav „Země živitelka“ v Českých Budějovicích, Výstava korunovačních klenotů v Praze, Brněnské výstavní trhy, Liberecké výstavní trhy, apod. Vedle toho byly uskutečněny zájezdy: Moravský kras, Jižní Morava, Severní Morava, Západočeské lázně, přehrady na Vltavě, Vranovská přehrada, Telč, Dukla aj.

Od jara 1981 probíhala ve Vinarech reorganizace místní lidové knihovny. Tato vybavena novým nábytkem a elektrickými akumulacími kamny. Na slavnostním zasedání ve Smidarech 3. listopadu 1981 dostala „Čestné uznání“ za přítomnosti vedoucího odboru kultury okresního národního výboru v Hradci Králové pana Špály, ředitele okresní knihovny pana Vícha, metodičky. Knihovníkem je od roku 1938 pan Karel Hubka. Knihovna je na MNV v č.p. 24 v prvním poschodí.

Další knihovna je v Janovicích v bývalé škole. Knihovníkem je pan Josef Tyl a vykazuje pěkné úspěchy. V bývalé škole ve Lhotě Smidarské je také MLK. Knihovnicí je paní Vršková. V Kozojídkách je MLK v kulturním domě. Knihovníkem je pan Jan Jelínek, později předseda MNV pan Josef Holman.

Pravidelně na jaře a na podzim jsou pořádány „Hovory s mládeží“ a přednáší člen „Socialistické akademie“ z Hradce Králové.

Oslavy významných výročí jsou pravidelné.

Příroda roku 1981

V srpnu se nebývalou měrou rozmnožili komáři. Velmi trápí při práci venku, zvláště v polích. Traktoristé jich mají plné kabiny.

Na jaře přiletělo velmi málo vlaštůvek a jiříček. Jiříčky se během léta velmi rozmnožily. Nad Návesníkem jich v srpnu ráno a k večeru létá celá hejna. Od konce července již sedají na

drátech elektrického vedení. Ale již koncem srpna odletěly. Hraboši polní se v létě velmi rozmnožili a ničí úrodu, na podzim zvláště vojtěšky a jetele. Mnoho mladých ovocných stromků ničí hryzec zemní požíráním kořenů. Podobně žere celer, mrkev apod.

Je neobvyklá úroda hrušek solanek, Klapovy máslovky za Janovicemi směrem k lesíku. Ale je velmi málo švestek v Janovicích, u Kozojídek, takže se ani nečešou, protože jsou červivé. Poměrně dobré švestky jsou u Vlčí hůrky. Je málo jablek a třešně skoro žádné.

Koncem října nastaly velmi vydatné deště, které místy zaplavily pole. Nastaly velké potíže se sklizní cukrovky, petržele a pastináku. Kombajny na vyorávání cukrovky se s velkými potížemi pohybovaly na poli, i když k nim připřahali silné traktory. Podle odhadu některých družstevníků zůstalo místy v zemi až 30% cukrovky nesklízené. 11. listopadu dokončena sklizeň cukrovky. Na poli zůstal nesklizen pastináček a bude se sklízet až na jaře. Koncem listopadu sklízí družstevníci pastináček u Janovic.